

[Lone Dybkjær]

mationsniveauet – at ministeren gav en noget tynd redegørelse for disse ting.

Men jeg synes også, at der blev givet tilstrækkeligt til, at man kunne sige, at forudsætningerne synes at være bristede. Det virker, som om der er en vis form for politisk binding i aftalen, og det virker bestemt, som om der også er handelsmæssige bindinger i aftalen.

Om det første, de mere generelle politiske bindinger, er det selvfølgelig svært at udtale sig. Jeg synes heller ikke, vi blev frygtelig meget klogere af den redegørelse, vi fik her i dag. Men det er klart, at ligegyldig hvilke kontrakter der indgås, vil det altid være muligt for den stærke part – og i dette tilfælde er det altså eksportlandet – at komme med udtalelser i retning af, at der er sket et eller andet, der gør, at man må bryde kontrakten. Det tror jeg vi kommer til at acceptere, så længe vi indgår statslige aftaler. Det behøver man derfor i virkeligheden heller ikke at hæfte sig alt for meget ved i denne situation, den vil i sit konkrete indhold ikke være til at tage fat på, før der opstår et klart brud fra Saudi-Arabien side.

Det andet, spørgsmålet om handelsbindingerne, er sådan set klart nok. Der er tale om en binding, og der er tale om bindinger på områder, som vi normalt siger at der ikke skal være bindinger på, og det finder vi ikke er acceptabelt.

Jeg synes derfor, det er nødvendigt at prøve at slå to ting fast. For det første at ministeren har et ansvar i denne sag. Det kan ikke nytte noget, at han henviser til, at det er DONG, der har indgået aftalen. Det er rigtigt, men DONG er et statsejet foretagende, og derfor har ministeren også ansvaret for DONG.

Det medfører i øvrigt, at det radikale venstre også kan tiltræde det dagsordensforslag, som venstre og de konservative har stillet, og det håber jeg sådan set også ministeren gør; det indeholder jo stort set heller ikke så meget andet, end at vi vedtager, at vi vil overholde grundloven, og det kan da også være udmærket at sige en gang imellem.

Men som sagt tilslutter vi os det også af den principielle grund, at vi synes, ministeren har været noget udenom i denne sag. Jeg synes i øvrigt også, at regeringen bringer sig i en dum situation til f. eks. Elsam kulindkøb ved ligesom ikke meget klart at sige: ja men

det er selvfølgelig vores ansvar. Vi kan ikke stå her på den ene side og råbe om, at Elsam ikke må foretage kulindkøb i Sydafrika, og på den anden side i andre sammenhænge totalt fralægge os ansvaret for den mere kontraktmæssige side af den aftale, der er indgået; der må være en sammenhæng i tingene. Det finder vi det vigtigt at få bekræftet her at der også er, og dertil egner den dagsorden sig udmærket.

Men det næste er, hvilke garantier ministeren kan give for fremtiden. Det er da muligt, at ministeren har ret i, at denne kontrakt med Saudi-Arabien nok skal vise sig ikke i praksis at skabe så store vanskeligheder, og som sagt synes vi også, at sket er sket, men det er ikke ensbetydende med, at vi hermed udsteder en blankocheck for fremtidige kontrakter, og jeg synes, det bliver det afgørende at drøfte nu. Hvad gør vi med kommende kontrakter? Her tror jeg det kan være nyttigt, sådan som også en tidligere ordfører rejste det, at få oplyst, hvor mange, af standardkontrakter af den type, som ministeren har indgået med Saudi-Arabien, der i det hele taget er indgået, og hvor mange af tilsvarende art der i øvrigt indgås med andre lande. Uden denne baggrund – men den mener jeg ikke vi nødvendigvis kan få et svar på nu – synes jeg, det kan været svært at tage stilling til det helt konkrete og i virkeligheden også det mere vidtgående.

Jeg synes, det er nødvendigt at få diskutere, hvilke principielle bindinger der bliver i forbindelse med vor troværdighed i øvrigt, og hermed tænker jeg på, når vi i andre sammenhænge fastholder, at der skal være tale om frihed på det område, som der her er tale om for skibsfartens vedkommende. Det andet er, hvilke reelle bindinger der bliver i de rent konkrete situationer. Det må vi se at få afklaret. Vi kan ikke med den ene hånd, med en industriministers ene hånd – før i tiden var det jo stort set den samme hånd – sige, at vi går ind for frihed og er tilhængere af, at der ikke sker nogen begrænsninger, og så med den anden hånd gøre det stik modsatte. Herved mister vi totalt vores troværdighed i internationale sammenhænge.

Jeg er godt klar over, at dette spørgsmål formentlig ikke kan afklares her, men så vil det radikale venstre diskutere det i såvel energi- som erhvervsudvalget, og der er jo også allerede nu rejst et samrådsspørgsmål i